

ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน	เสริมสร้างคุณธรรม น้อมนำพระบรมราโชบาย
ชื่อผู้เสนอผลงาน	1.นางสาวปิยะมาศ ศรีเกษ 2. นางสาวกัลยา ทะสระระ
โรงเรียน/หน่วยงาน	โรงเรียนบ้านชัยมะนาว
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา มุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ 4) เป็นพลเมืองที่ดี โรงเรียนบ้านชัยมะนาวได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระองค์มาเป็นหลักในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีและพัฒนาให้เป็นคนเก่งสู่การปฏิบัติจริง

สืบเนื่องสภาพสังคมในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการพัฒนาทางด้านวัตถุ มากกว่าการพัฒนาสังคมในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านจิตใจ คนในสังคมส่วนใหญ่ดำเนินชีวิตตามกระแสวัฒนธรรมค่านิยมแบบตะวันตก ขาดคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างเยาวชนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ควบคู่ไปกับชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในแง่ของการเป็นแหล่งเรียนรู้ มรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมของสังคม

จากสภาพปัญหาของชุมชน โรงเรียนบ้านชัยมะนาว นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นวัยรุ่น ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนกลุ่มด้อยโอกาส กลุ่มเสี่ยง ที่ประสบปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาเศรษฐกิจ จึงทำให้นักเรียนบางส่วนที่ขาดการอบรมดูแลเอาใจใส่ มีพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ ขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดระเบียบวินัย ฟุ้งเฟ้อ หลงลิ้มวิถีชีวิตแบบไทย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม และขาดทักษะในการทำงานรวมถึงทักษะในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง

คณะผู้นำเสนอผลงานได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมและมีพื้นฐานด้านความคิดทัศนคติที่ถูกต้อง มีชีวิตที่มั่นคง เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ตามพระบรมราโชบายผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย บูรณาการระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน เน้นการสร้างเสริมคุณธรรมพื้นฐาน ไปสู่ทักษะการทำงาน สร้างอาชีพและเป็นพลเมืองดี รวมไปถึงสามารถปฏิบัติตาม หลักมารยาทชาวพุทธที่ถูกต้อง ดีงาม ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนรุ่นน้องและเป็นการเตรียมคนให้เป็นชาวพุทธที่ดีออกสู่สังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้จะสอดแทรกอยู่ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา สังคมศึกษาฯ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกมารยาทไทย การสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ การทำภาพยนตร์สั้นส่งเสริมคุณธรรม การศึกษาสมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่น การเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม โดยให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมตามความ ถนัด ความสนใจ ความสามารถ จึงนับได้ว่าเป็นการปลูกจิตสำนึก

และความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นชาวพุทธและพลเมืองที่ดี ให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน

2. จุดประสงค์และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน

2.1 จุดประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อบ้านเมือง สร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบ ในฐานะพลเมืองดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่งดงามของไทย
3. เพื่อฝึกทักษะชีวิต และสร้างอาชีพให้แก่ผู้เรียน
4. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้และแนวทางการปฏิบัติตนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.2 เป้าหมาย

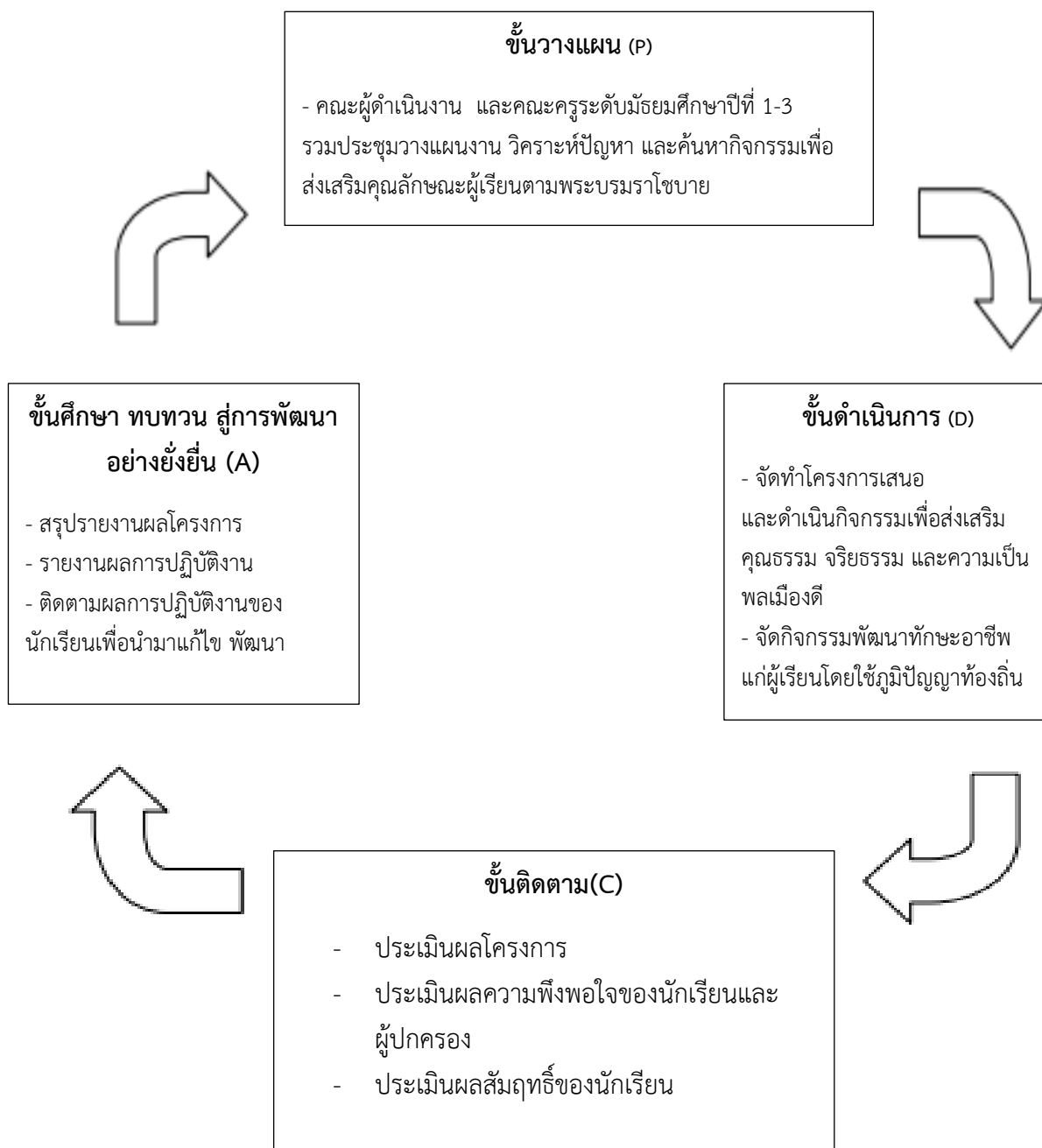
เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว ร้อยละ 90 มีคุณธรรม จริยธรรมที่งดงาม อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว ร้อยละ 90 มีเจตคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีจิตสำนึกความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่งดงามของไทย
3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว ร้อยละ 90 มีทักษะชีวิต และสร้างอาชีพได้
4. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว ร้อยละ 90 นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดีงาม อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว มีเจตคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่งดงามของไทย
3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว มีทักษะชีวิต และสร้างอาชีพได้
4. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านซบมะนาว มีความตระหนักในคุณค่า และคุณประโยชน์ของการ ประพฤติธรรมตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันจนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้

3. กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

1. วางแผนการดำเนินงาน คณะครูรวมกลุ่มกันปรึกษาปัญหาของนักเรียน และวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยยึดหลักพระบรมราโชบายในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูล และนำกลับมาปรึกษากันอีกครั้งเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหานักเรียน

2. คณะครูระดมความคิดในการแก้ปัญหา (Brainstorming) ร่วมกันวิเคราะห์ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหายั่งยืน ออกแบบรูปแบบกิจกรรม ที่จะดำเนินงานเป็น 4 กิจกรรมใหญ่คือ กิจกรรมประจำวันเสริมสร้างพลเมืองดี กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมศาสตร์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างอาชีพ และโครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรม

3. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในกิจกรรมที่จะดำเนินการเช่น คณะพระวิทยากร แพทย์แผนไทยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังน้ำเย็น แพทย์แผนไทยโรงพยาบาลวังน้ำเย็น

4. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้ โดยครูเน้นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานใช้หลัก บวร ประสาน วัด บ้าน โรงเรียน ร่วมมือกันสร้างคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดแก่ผู้เรียน

ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่ดีให้นักเรียน ดังนี้

1) กิจกรรมประจำวันเสริมสร้างพลเมืองดี

- การสวดมนต์ไหว้พระ กิจกรรมหน้าเสาธง บริหารจิต เจริญปัญญา ทุกเช้า
- กิจกรรมน้องไหว้พี่
- กิจกรรมโฮมรูมยามเช้า

2) กิจกรรมวันสำคัญ

- ถวายเทียนพรรษา
- วันมาฆบูชา

3) กิจกรรมศาสตร์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างอาชีพ

- สมุนไพรเสริมทักษะ สร้างอาชีพ
(เน้นสมุนไพรในชุมชนเพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า)
- นวดแผนไทย

4) โครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรม

5. การสร้างและขยายเครือข่าย ทางโรงเรียนร่วมกับวัด และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมไปวัดทุกวันพระ มีการประสานงานกับพระคุณเจ้าแต่ละวัดและผู้นำชุมชนในเขตบริการในการประชาสัมพันธ์ให้กับชาวบ้าน และให้นักเรียนเป็นสื่อกลางในการชักชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมพิธีกรรมทางศาสนา บำเพ็ญประโยชน์ จิตอาสา

กิจกรรมสมุนไพรสร้างอาชีพ มีการสร้างเครือข่ายขยายการเรียนรู้โดยการประสานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังน้ำเย็น แพทย์แผนไทยโรงพยาบาลวังน้ำเย็น และเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่ชุมชน

6. สรุปผลการดำเนินงาน และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้รู้ เข้าใจ เกิดทักษะการดำเนินชีวิต และมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามอย่างยั่งยืนต่อไป

4. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รู้จักบริหารจัดการใจ ควบคุมอารมณ์ มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง มีระเบียบวินัย มีจิตอาสามากขึ้น
2. นักเรียนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ รักขนบธรรมเนียม ประเพณี ท้องถิ่น เป็นพลเมืองดี
3. นักเรียนมีทักษะในการทำงาน สามารถนำความรู้ทักษะชีวิตไปสร้างอาชีพได้
4. นักเรียนได้รับการฝึกฝน ศิล สมาธิ และปัญญาซึ่งเป็นแนวทางที่เสริมสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้น ส่งผลให้โรงเรียนมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนนักเรียนประสบผลสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม สามารถเป็นตัวแทนการแข่งขันสวดมนต์หมู่สวดมนต์ระดับภาคในปี 2563 เป็นตัวแทนการแข่งขันภาพยนตร์สั้น ส่งเสริมคุณธรรม ระดับภาคกลางและตะวันออก ปี 2562
5. โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน และเป็นสื่อกลางในการให้ความรู้แก่ชุมชน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

1. การสนับสนุน การได้รับความร่วมมือ การตอบรับของคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานองค์กร ต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนงบประมาณโครงการคุณธรรม จริยธรรมจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมจากวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว คณะวิทยากรจากแพทย์แผนไทยโรงพยาบาลวังน้ำเย็น แพทย์แผนไทยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะนาว ซึ่งทุกหน่วยงานล้วนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม และทักษะอาชีพในสถานศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชน
2. ความต่อเนื่อง ความหลากหลายของกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้น มีการจัดระบบการติดตาม ส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือที่จริงจัง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ
3. การส่งเสริม สนับสนุนที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา
4. นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี การมีคุณธรรมจริยธรรม ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

1. กระบวนการพัฒนาผู้เรียนจากกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการดำเนินตามพระบรมราโชบายนั้น เป็นกระบวนการสร้างแรงกระตุ้นที่ดีให้กับผู้เรียน เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการทำงานในชีวิตประจำวันได้ในทุกๆ เรื่องของตัวผู้เรียนเอง เป็นข้อคิดที่ผู้เรียนสามารถนำไปสร้างสรรค์การทำงานของตนเองให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างเข้าใจ และสุขใจ
2. โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนมากยิ่งขึ้น และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดทักษะ การเรียนรู้หลาย ๆ ด้านอย่างหลากหลาย ควบคู่คุณธรรมและจริยธรรมตามพระบรมราโชบาย

3. ความสำเร็จของโครงการมีความยั่งยืน ต่อเนื่อง ให้ประโยชน์ต่อนักเรียน ชุมชน ซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันของหลาย ๆ ฝ่าย

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

รางวัลความสำเร็จ

1. รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันสวดมนต์สรภัญญะระดับจังหวัด เข้ารอบระดับภาค ประจำปี 2564
2. รางวัลเหรียญทองการแข่งขันภาพยนตร์สั้น ส่งเสริมคุณธรรม ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก ปีการศึกษา 2562

การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานโครงการที่ประสบความสำเร็จ

1. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ใน Face book ,กลุ่มไลน์,เว็บไซต์ โรงเรียน
2. นำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่คณะครูในโรงเรียนและชุมชน